

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

V. De matrimonio & causis matrimonium impedientibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67899)

CAP. V.

DE MATRIMONIO ET CAUSSIS
MATRIMONIUM IMPEDIEN-
TIBUS.

I.

Consen-
sus ma-
trimonia-
lis debet
esse i. le-
gitimus,
quem im-
pedit

MATRIMONIUM potissimum consistit in *consensu*, hoc est, in unione voluntatum, tanquam imagine affectus Christi in Ecclesiam. Consensus ille debet esse *legitimus*, hoc est, institutioni divinæ, legibusque, cum ecclesiasticis, tum civilibus, conformis. Nam in re tanti momenti, cui omnis societas civilis superstruitur, consultum non est, ut suo quisque sensu abundet, suum quisque affectum, suum sequatur ingenium, suam libidinem. Institutionis divinæ præceptum est, ut unus uni individuo vinculo jungatur, ne affectus sit divisus aut incertus, ut communi cura sobolis educatio promoveatur. Quod ut omni modo observetur, jure *ecclesiastico & civili* multa impedimenta indicata, multaque solemnia, in hac conjunctione observanda, præscripta sunt.

vel natu-
ra,

II. IMPEDIMENTA matrimonii vel a *natura*, vel a *lege*, vel a *facto* nubentium oriuntur. *Naturale* impedimentum est ætas immatura *impuerum*, masculorum infra XIV. femellarum infra XII. annos: quamquam jure canonico habitus corporis magis, quam anni, spectandus¹. Item, *impotentia* continua & immedicabilis². *Legale* impedimentum est *cogna-*

vel lex
divina

tio & affinitas, respicitque inter personas, inæquali gradu conjunctas, *disparitatem ætatis*, & *reverentiam naturalem*, cum *licentia nuptorum vix conciliandam*; inter personas æqualis gradus *periculum corruptionis*, cui personæ in eadem familia educatæ aut continuo conversantes, si matrimonii spes foret, expositæ essent. His prohibitionibus Deus vincula societatis humanæ multiplicanda, & caritatem hominum erga homines extendendam & dilatandam esse censuit ³.

- 1) C. 3. X. de sponsal. impub. 2) 102. tit. X. de frigid.
3) AUGUST. XV. de div. c. 16.

III. ECCLESIA inhæsit omnibus le- & huma-
gis divinæ ¹ prohibitionibus, quæ excludunt in na,
linea recta in infinitum omnes consanguineos
vel cognatos; in collateralibus materteras solum,
fratresque & sorores ². Sed pridem creditum,
prohibitionem illam extendendam esse ad
omnes consanguineos, qui sibi mutuo succedere
possent, h. e. ad septimum gradum, ultra
quem non amplius parentela attenditur ³.
Concilium Lateranense tamen eam cum ratio-
ne consanguinitatis, tum ratione cognationis,
ad *quartum*; ratione affinitatis ad *primum* gra-
dum, qui est inter conjugem & conjugis con-
sanguineos, reduxit; quum in hac etiam *secun-*
dus inter secundum conjugem & prioris con-
jugis consanguineos, immo & *tertius* inter se-
cundam conjugem secundæ conjugis & primæ
conjugis consanguineos olim attenderetur ⁴:
quæ duo affinitatis genera dicto concilio sub-
lata sunt ⁵.

- 1) *Levit. XVIII. §. XXII. II.*
- 2) *Vid. Gloss in C. literas 13. X. de restit. spoliar.*
- 3) *PETR. DAM. Opusc. 8. de par. grad.*
- 4) *C. 8. X. de consanguin.* 5) *Ibid. C. non debet.*

gradibus
prohibi-
tis,

IV. CONCILIUM Tridentinum re-
strinxit etiam alia hujus generis impedimen-
ta¹ e crimine orientia. Nam secundum ca-
nones illicita conjunctio operatur affinitatem
cum consanguineis stuprata², quam conci-
lium reduxit ad gradum *secundum*, qui sit im-
pedimentum *dirimens*, & eam, quæ ex validis
sponsalibus oritur, quæve *honestatis publicæ* di-
citur, ad gradum *primum*, c. 3. restricta etiam
cognitione spiritali, in baptismo seu confir-
matione contracta, quæ non ultra parentes lu-
stricos, baptizantem, baptizatum, baptizatique
parentes extenditur. c. 2. Quam ob rem plu-
res parentes lustricos adhibere prohibuit. His
restrictionibus opus videbatur, quia multi per
ignorantiam tales nuptias contrahunt, quas si-
ne peccato non continuare, nec sine scandalo
rumpere queunt.

- 1) *Sess. 24. Ref. c. 4.*
- 2) *102. tit. de eo qui cogn. consang.*

qui cano-
nice
compu-
tandi.

V. GRADUS numerantur *computatione*
canonica, quæ unicuique generationi unum
tantum gradum adsignat, etiam collaterali, sic
ut pater & soror sint in primo, fratrum liberi
in secundo, nepotes in tertio gradu. In inæ-
qualium computatione numerantur generatio-
nes longius distantis personæ usque ad stipitem
communem. Sic patruus & neptis sunt in se-
cundo, filia patruus in tertio gradu. Hæc com-
putandi ratio in usu fuit temporibus Grego-

rii¹. In materia successionum sequimur computationem juris civilis, quod alterum tantum graduum inter easdem personas interjicit.

1) *lib. ult. ep. 31. ad August. c. 6.*

VI. QUI per ignorantiam in gradu prohibito nuptias contraxere, iis dispensatio haud denegatur¹. Sed ante matrimonium contractum raro, nec sine prægante causa, conceditur. In gradu secundo solus pontifex & quidem *publicæ salutis* causa, inter principes; in quarto autem, vel si pauperes sint, in tertio, etiam Episcopi, partim longa consuetudine tuti, partim pontificis auctoritate muniti, dispensant. Quæ dispensationes omnes ex concilii præscripto debent esse gratuita.

1) *Concil. Trid. Sess. 14. c. 5.*

VII. IMPEDIMENTA ex facto nubentium orientia sunt: præcedens consensus in aliud matrimonium futurum; solemne votum castitatis; adulterium sub promissione matrimonii in casum morientis conjugis perpetratum, aut cum insidiis prioris conjugis vitæ structis junctum¹.

1) *C. 3. q. 1. c. 3. 4. 5. C. 3. X. de eo qui dux. in matrim.*

VIII. NEC sufficit, impedimenta nulla esse. Oportet præterea consensum esse liberum. Ergo furiosus; ergo qui erravit; qui coactus est, matrimonium non contrahit. Qui erravit, inquam, in *persona*, ut Jacob in Lea, aut in *conditione personæ*, veluti servæ. Metus talis esto, qui in hominem constantem cadere potest: hinc rapta raptori nubere nequit¹.

1) C.24. X. de sponsal. C.29. q.1. c.2. & 4. X. de conjug. secul. Con. il. Trid. Sess.24. c.6.

eorum,
qui sunt
sui juris.

IX. QUI sunt in potestate alterius, ut filii familias & minores, ii matrimonium contrahere non possunt sine consensu eorum, in quorum potestate sunt. In hoc negotio arduo potissimum ex præscripto legis divinæ parentes sunt honorandi. Hinc jure nostro prohibentur talia matrimonia, & pastores, qui ea benedicunt, habentur pro raptus sociis, exheredandis, qui ita convenere, liberis¹. Quia per declarat. 1639. liberi, ex matrimoniis usque ad finem vitæ secretis, vel ex feminis, quibus patres in articulo mortis demum juncti sunt, nati succedere nequeunt, quum hujusmodi conjunctiones turpitudinem *concupinatus* magis sapiant, quam *connubii* honestatem.

1) Stat. Bles. art.40. Melodun. art.25. edit. 1556.

C A P. V I.

DE NUPTIARUM SOLEMNIBUS
EARUMDEMQUE DISSO-
LUTIONE.

I.

3. Solem-
nis **U**T certum fiat, non esse impedimentum matrimonio libere contracto, & ut semper probari possit; plures legibus ecclesiasticis & civilibus cærimonix sunt sancitæ.

declara-
tus inter
sponsalia,

II. PRINCIPIO nupturi post pacta dotalia in diæcesibus, in quibus id usus fert,